

Till minne

## Britta Lundgren

Professor emerita i etnologi vid Umeå universitet  
Britta Lundgren har hastigt gått bort vid 69 års ålder, mitt i steget i en aktiv och mångsidig akademisk verksamhet. Hennes betydelse som akademisk ledare, formellt – dekan vid humanistisk fakultet 2005–2011, ledamot i Umeå universitets styrelse 1999–2005, och vid sin bortgång ledamot i Vetenskapsrådets styrelse och vice preses i Kungl. Skytteanska samfundet för att nämna några positioner – och informellt, som engagerad läsare, samtalspartner, påhejare, stöd, betygas av många och är svår att enkelt sammanfatta.

Britta Lundgren växte upp i småbrukar- och skogsarbetarmiljö i Lundnäs, Malå, vilken var en återkommande referenspunkt i hennes forskning, diskussioner och tillvaro. Efter utbildning till läkarsekreterare och tio års yrkesarbete läste hon in en fil. kand-examen och antogs som doktorand, disputerade 1990, och befordrades till professor 1999.

Inom ämnet etnologi har hon framför allt varit en pionjärerna och den mest tålmodiga och långsiktigt drivande kraften för etablering av genusteoretiska perspektiv. Avhandlingen *Allmänhetens tjänare* (1990) förenade den kvinnohistoriska ansatsen i att belysa kvinnor i en yrkesgrupp i det framväxande moderna samhället, poststationsföreståndare, med analys av hur kön uttrycks och föreskrivs i maktens symboler. Samma år publicerades i Rig hennes principartikel *Etnologi och kvinnoforskning*. Den följdes av en serie arbeten, ofta inom ramen för kollektiva antologiprojekt, där den kulturella och samhällseliga organiseringen av kön, och kvinnors villkor i forskarvärlden var återkommande teman. En aspekt som framträder tydligt är intresset för emotioner och relationer i socio-kulturella perspektiv – ett tema i hennes arbeten *Den ofullkomliga vänskapen* (1995) och *Oväntad död – förväntad sorg* (2006). Till hennes etnologiska forskarprofil hör också att hon

under 2010-talet byggde ett nätverk för medicinsk humaniora vid Umeå universitet, och bedrev forskningsprojekt kring epidemier och pandemier. Sin egen forskarkarriär har hon beskrivit i sitt avsnitt i den nyutkomna antologin *Möjligheter och mellanrum* (2020).

Kompetensen att arbeta i tvärvetenskapliga sammanhang gav henne en central position i arbetet med att etablera genusvetenskapliga perspektiv vid Umeå universitet, där hon under olika perioder varit tf professor, och föreståndare för Kvinnovetenskapligt forum och för forskarskolan i genusvetenskap. 2007–2011 var hon ledare för forskningsprogrammet *Challenging Gender*, finansierad i en satsning på excellenta forskningsmiljöer. 2005–2009 var hon ordförande i Vetenskapsrådets kommitté för genusforskning. 2006 erhöll hon landshövding Görel Bohlins pris för framstående genusforskning, 2015 Umeå universitets förtjänstmedalj och 2016 pris från Kungl. Gustav Adolfs akademien för svensk folkkultur.

Britta Lundgren hade ett genuint engagemang för studenters och doktoranders villkor, ett starkt folkbildningspatos och var drivande i många nystarter och revideringar i utbildningsutbudet. Empatisk, lyssnande, konstruktiv, nyfiken, ordningsam – många positiva egenskaper nämns i karaktäristik av hennes framtoning. För den brokiga skaran av medforskare, doktorander, studenter, administrativ personal och ledning blir hennes vilja att inkludera och låta allas synpunkter få komma fram ett förenande intryck.<sup>1</sup>

För kollegorna,  
Alf Arvidsson

<sup>1</sup> Varianter av denna minnestext har tidigare publicerats i *Dagens Nyheter* (16 mars 2021) och på Umeå universitets hemsida ([https://www.umu.se/nyheter/britta-lundgren-1951-2021\\_10056156/](https://www.umu.se/nyheter/britta-lundgren-1951-2021_10056156/)).